

تلاش در اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ نوعی جهاد است

مقام معظم رهبری تلاش برای عملی شدن سیاست های تحول آفرین را نوعی جهاد خواندند و با تبیین وظایف سه قوه و دستگاه های مختلف تاکید کردند: اگر همه مسئولان و دستگاه ها همت کنند دو یا سه سال آینده نشانه های محسوس و شوق آفرین اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ آشکار می شود و امیدواری به آینده روشن کشور افزایش می یابد.

ویژگی های قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی

- این قانون در بر گیرنده تمامی فعالیت های اقتصادی بخش های اقتصادی کشور است.
- کلیه قوای کشور مخاطب این قانون هستند و در اجرایی شدن آن سهم دارند.
- آن بخش از فعالیت های دولت که همچنان در انحصار دولت باقی می ماند باید مورد باز تعریف قرار گیرد.
- در کلیه امور انتفاعی، واگذاری مالکیت ها به همراه واگذاری فعالیت ها الزامی است.
- قانون ناظر بر کلیه مفاد سیاست های ابلاغی است - نه فراتر و نه فروتر از آن.
- این قانون در راستای سایر قوانین پایه ای کشور وضع شده است و در چارچوب سیاست های ابلاغی اصل ۴۴ تدوین شده است.
- فعالیت های حوزه سلامت، آموزش، تحقیقات و فرهنگ مشمول این قانون نیست و توسعه و واگذاری در این بخش ها بر اساس لایحه جدید خواهد بود.
- نهادهای اجرایی، نظارتی و حاکمیتی جدیدی برای سیاستگذاری و تصدی گری تعریف شده اند.
- نقش دولت، بخش تعاونی، بخش خصوصی و بخش عمومی غیر دولتی در فعالیت های اقتصادی نسبت به هم شفاف گردیده و قلمرو و دامنه مجاز فعالیت هر یک تعیین شده است.
- حوزه های مهم و بخش های اساسی اقتصاد شامل مصادیق صدر اصل (۴۴) امکان واگذاری دارند و با اجرای این قانون وظایف تصدی گری دولت کاهش می یابد و دولت از طریق واگذاری سهام شرکت های صدر اصل (۴۴) به بخش های غیر دولتی سهم خود را از ۸۰ درصد به ۲۰ درصد کاهش می دهد.
- مفهوم رقابت و انحصار و مقررات کلی ناظر بر آنها تبیین شده است.
- رویکردهای حمایتی و تشویقی دولت مانند توسعه بخش تعاون و اجرای سهام عدالت تعیین شده است.

۱۲) با ایجاد شورای عالی اصل (۴۴) و تبیین وظیفه گزارش دهی بر اساس بند به بند مواد قانون، ابعاد نظارتی قانون به طور کامل مورد توجه قرار گرفته است.

۱۳) عدم اقدام در خصوص هر یک از احکام و مواد مندرج در قانون ارجاع به هیات های تخلفات اداری را به دنبال دارد و لذا تمامی احکام دارای ضمانت اجرایی لازم می باشد.

۱۴) به عنوان یک قانون مادر، احکام و تکالیف لازم برای مراجع ذیربط به منظور تدوین قوانین مکمل این قانون تدبیر شده است. (لایحه بهبود کسب و کار-تولایح حذف مقررات زاید در هر بخش)

۱۵) نمایندگان بخش های خصوصی و تعاونی رسماً در نهادهای سیاستگذاری کشور وارد شده اند.

۱۶) هیچ امتیاز خاصی برای بخش دولتی نسبت به سایر بخش ها وضع نگردیده است.

۱۷) کلیه امتیازات و حقوق خاص دولتی نیز لغو گردیده و یا دولت مکلف به تعمیم آنها به سایر بخش ها شده است.

گام اساسی در تحول اقتصادی

ابتدای سال ۸۸ متولیان امر خصوصی سازی در تشریح فعالیتها و برنامه ها اعلام کردند که تا پایان سال ۴۳۱ شرکت را واگذار می کنند و بنابراین برنامه ریزی ۵ هزار میلیارد تومانی بودجه حاصل از این واگذاری ها را پیش بینی کردند. تاکنون ۵۶ شرکت واگذار شده و سایر شرکت ها در پروسه واگذاری قرار گرفته اند، اگرچه برابر برخی اظهارنظر کارشناسان، روند خصوصی سازی آنطور که باید طی نشده و در برخی موارد نیمه خصوصی ها یا به عبارتی همان شبه دولتی ها گوی سبقت را ربوده اند که کمتر بخش خصوصی توان رقابت با آنها را دارد. اگر چه تاکنون نقدهای بسیاری بر نحوه خصوصی سازی و حضور شبه دولتی ها در این واگذاری ها دارند اما بنا بر گفته رئیس سازمان خصوصی این حضور کاملاً قانونی و با مجوز مجلس صورت گرفته است.

هرچند اهداف خصوصی سازی با توجه به ویژگیهای اقتصادی وموقعیت هر کشور با یکدیگر متفاوت است اما به هر حال در همه کشورهایی که به خصوصی سازی پرداخته اند هدف اصلی بهبود بخشیدن به اوضاع و شرایط اقتصادی است.

خصوصی سازی فرایند اجرایی، مالی و حقوقی است که دولت ها در بسیاری از کشورهای جهان برای انجام اصلاحات در اقتصاد ونظام اداری کشور به اجرا در می آورند. بررسی ها نشان می دهد که طی دو دهه ی گذشته، خصوصی سازی وتثقیل بازار از مهمترین عناصر اصلاح ساختاری کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه بوده است و امروز کمتر کشوری را می توان یافت که برنامه ای برای واگذاری تمام یابخشی از شرکت های دولتی به بخش خصوصی و یا به عبارتی همان شبه دولتی ها در مدیریت، مالکیت وامور مالی این شرکت ها در پیش نگرفته باشد.

قابل توجه است که یک اقتصاد رقابتی در چارچوب فرایند خصوصی سازی شکل می گیرد و اقتصاد رقابتی به تغییر نقش دولت، ایجاد امکانات مالی جدید و گسترش رفاه عمومی منجر می شود و از سوی دیگر اجرایی شدن این فرایند همراستا با اجرای قانون جذب و حمایت از سرمایه گذاری خارجی، رونق بازار سرمایه اشتغال زایی و رشد و توسعه کشور را به همراه دارد.

اگرچه این ایده در جای خود قابل قبول است اما باید پذیرفت همزمان با واگذاری باید فضا را برای تقویت بخش خصوصی هموار کنیم تا بدین طریق این نهادها رغبت حضور در چنین بازارهایی را بیابند.

نباید فراموش کرد که در چارچوب فرایند خصوصی سازی یک اقتصاد رقابتی شکل می گیرد و اقتصاد رقابتی به تغییر نقش دولت، ایجاد امکانات مالی جدید و گسترش رفاه عمومی منجر می شود و از سوی دیگر اجرای قانون جذب و حمایت از سرمایه گذاری خارجی به رونق بازار سرمایه، اشتغال زایی و رشد و توسعه کشور کمک می کند.

تجربه های موفق در خصوصی سازی نشان داده است که تا زمانی که مدیریت همراه با مالکیت خصوصی نشده این فرایند راه به جایی نرود است و برای اجرای بهتر خصوصی سازی و تقویت بخش خصوصی باید به طور همزمان اقداماتی از جمله تقویت حقوق مالکیت خصوصی، تغییر ساختار شرکت ها، آزاد سازی و مقررات زدایی و اصلاح مقررات و همچنین اصلاح ساختار مالی، تشویق و هدایت بخش خصوصی به رقابت، ورود تولید کنندگان در بازار و در نهایت واگذاری موسسات عمومی دولتی به بخش خصوصی صورت گیرد. بنابراین باید کوئید پس از مالکیت، مدیریت را نیز خصوصی کرد چرا که تنها در آن صورت است که می توان ادعا کرد خصوصی سازی به شکل واقعی محقق شده است.

به هر شکل امید می رود متولیان این نهاد با تمام سرعت و همتی که برای اجرای اصل ۴۴ و خصوصی سازی شرکت های دولتی دارند تلاش کنند تا سایر جنبه های این پروسه نیز مدنظر قرار دهند تا بتوانیم طبق فرمایش مقام معظم رهبری یک تحول اساسی را در اقتصاد کشور شاهد باشیم.

دولت کوچک سازی و امور به ملت واگذار می شود

در واگذاریها، اگر امکان آن باشد، دولت آماده است تا همه چیز را واگذار کند. البته بعضی امور حاکمیتی است و باید در اختیار دولت باشد. ما آماده ایم که هر چیزی را که غیر حاکمیتی است به مردم واگذار کنیم، با لحاظ شرایطی نه به عده خاص، حزب خاص. به متن مردم و با رعایت عدالت.

...در این واگذاریها اجازه داده نخواهد شد که عده ای خاص یا ارتباط با سیستم دولت به ثروت ملت چنگ بیندازند. نه، این متعلق به ملت است. بنابراین، طراحی ما به گونه ای است که این میان مردم برود... سیاستهای اصل ۴۴ یعنی دادن فرصت به عموم مردم برای سرمایه گذاری در آن بخشها.

ما از توسعه سرمایه گذاری توسط مردم حمایت می کنیم. راه را باز می کنیم و موانع را برمی داریم. حمایت از تولید داخل، با نگاه به صادرات. حمایت از خود مردم؛ این سیاست دولت است. ما مردم را در عرصه اقتصاد تنها نمی گذاریم.

خصوصی سازی سرعت گرفته

در حوزه انرژی به مراتب پیش از این است وزمینیه های همکاریهای فراوانی درحوزه های انرژی، نیروگاههای

برنامه خصوصی سازی سه سال است که سرعت گرفته است و این برنامه در چند ماه آینده شتاب بیشتری خواهد گرفت

در دیدار دکر حسینی مقام عالی وزارت اقتصاد و دارای با ختم رائق قائم مقام وزیر امور خارجه هند ضمن مذاکره درخصوص مناسبات اقتصادی وتجاری دوکشور، مقامات برگزار ی شانزدهمین نشست کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی ایران

وزیرامور اقتصادی وداریی کشورمان با اشاره به وجود فرصت های بزرگ وجذاب سرمایه گذاری درایران گفت: هرچند مناسبات فعلی اقتصادی وتجاری بین دوکشور ازرقم قابل توجه ۱۳ میلیارد دلارا نیز فراتر رفته است اما حتی این رقم نشان دهنده ظرفیت های اقتصادی بین دوکشور ایران وهند نیست وی افزود: روابط ایران وهند ازبخش انرژی پیشرفت های خوبی داشته است ولی باید تاکید کنم که ظرفیت

تولید برق، صنایع پتروشیمی و نفت وگاز وجود دارد وی با اشاره به شکل گیری رویکرد جدید اقتصادی طی سالهای اخیر درکشور گفت: طی چند سال اخیر محیط جدیدی برای سرمایه گذاری بخش خصوصی و شرکت های خارجی و به ویژه شرکت های هندی در صنایع مختلف ایران به وجود آمده است. دکتر حسینی با اشاره به روند اجرای قانون سیاستهای اصل ۴۴ و واگذاری تصدی بخش های مهم وجذاب ی چون پالایشگاه های نفت ونیروگاههای تولید برق به بخش خصوصی گفت: ایران ازحضور شرکت های هندی در بخش پالایشگاه و نیروگاههای تولید برق و ایجاد پتروشیمی در کشور استقبال و حمایت می کند. وی افزود: سرمایه گذاران هندی می توانند برای خرید کارخانجات پتروشیمی ویا احداث صنایع پتروشیمی درایران اقدام کنند.

وی گفت: برنامه خصوصی سازی سه سال است که درایران سرعت گرفته است و این برنامه در چند ماه آینده شتاب بیشتری خواهد گرفت.

واگذاری ۶۲/۳ هزار میلیارد تومان سهم ۲۸۰ شرکت دولتی

تاکنون ۶۲/۳ هزار میلیارد تومان سهم ۲۸۰ شرکت دولتی به بخش خصوصی واگذار شده است.

دکتر حیدری کرد زنگنه رئیس هیات عامل سازمان خصوصی سازی با اشاره به واگذاری ۶۲/۳ هزار میلیارد تومان سهم ۲۸۰ شرکت دولتی به بخش خصوصی افزود، در سند ۲۰ ساله و قانون برنامه پنجم دولت، رسیدن به رتبه اول منطقه تا سال ۱۳۰۴ پیش بینی شده که این چشم انداز نیازمند اصلاحات قانونی و ساختاری است. وی با اشاره به اهداف اصل ۴۴ قانون اساسی گفت: در بند الف سیاستهای اجرایی اصل ۴۴ و باز شدن راه برای ورود بخش خصوصی و سرمایه گزاران نیازمند اصلاح است.

کرد زنگنه ادامه داد: در بخش خصوصی نیز نیازمند باز شدن راه برای ورود سرمایه گذاری بیشتر هستیم. این در حالی است که بخش دولتی نیز باید بنگاه های خود را واگذار کند تا کوچک شود زیرا رحال حاضر سهم دولت از تولید ملی و تولید داخلی بالاست و باید کاهش یابد.

به گفته رئیس هیات عامل سازمان خصوصی سازی واگذاری سهام بیمه دانا بعد از مصوبه مجمع بعنوان سومین شرکت بورس انجام خواهد شد.

همچنین دکتر حیدری کرد زنگنه از بررسی واگذاری مجموعه هتل های هما و سهام شرکت های حفاری شمال در هیات واگذاری خبر داد.

وی تصریح کرد: کارگروهی متشکل از سازمان خصوصی سازی، نماینده وزیر راه و ترابری و نماینده سازمان حسابرسی طرف ۲ هفته آینده سهام مجموعه هتل های هما را قیمت گذاری کنند که پس از تصویب، سهام این مجموعه از طریق مزایده به بخش خصوصی واگذار خواهد شد.

کرد زنگنه با اشاره به بررسی شرایط واگذاری سهام شرکت حفاری شمال افزود: واگذاری سهام خودرو سازان با حضور نمایندگان وزارت صنایع و معادن نیز طی جلسه آتی هیات واگذاری مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

واگذاری ۱۰۰ درصد سهام دو شرکت دولتی از طریق مزایده
سهام دو شرکت بین المللی توسعه و مهندسی پارس (پیدکو) و مس مزرعه معادل ۱۰۰ درصد سهام این دو شرکت دولتی از طریق مزایده به بخش خصوصی واگذار شد.

برابر این گزارش ۱۰۰۰ درصد سهام شرکت بین المللی توسعه و مهندسی پارس (پیدکو) (معادل ۱۱۱ میلیون سهم) به ارزش پایه هر سهم ۹۱۹ ریال و ارزش کل پایه ۱۰۲ میلیارد و ۹ میلیون ریال و نیز ۱۰۰ درصد سهام شرکت مس مزرعه (معادل ۴۰۹ هزار و ۲۰۰ سهم) به ارزش پایه هر سهم ۴۹ هزار و ۹۲ ریال و ارزش کل پایه ۲۰ میلیارد و ۳۹۹ میلیون و ۸۲۷ هزار و ۶۰۰ ریال آگهی شده بود که این میزان سهام امروز به ترتیب به قیمت پیشنهادی ۱۱۸ میلیارد و ۱۱۸ میلیون و ۱۱۸ هزار و ۱۱۸ ریال و ۶۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال به بخش خصوصی واگذار شد.

اکتشاف، تجهیز و بهره برداری از معادن مس اهم فعالیتهای شرکت مس مزرعه را تشکیل می دهد که خریدار این سهام می بایست مبلغ پیشنهادی را به صورت نقد پرداخت نماید. همچنین برنده مزایده سهام شرکت بین المللی توسعه و مهندسی پارس (پیدکو) می بایست ۳۰ درصد مبلغ مذکور را به صورت نقد و مابقی را به صورت قسطی طی سه سال پرداخت نماید. پیمانکاری عمومی صنعت و معدن عمده فعالیت این شرکت را تشکیل می دهند.

واگذاری ۹۸۵ میلیارد ریال سهم دولتی در هفته اول بهمن

تعداد ۵۴۶ میلیون سهم ۵ شرکت دولتی به ارزش ۹۸۵ میلیارد ریال طی هفته اول بهمن ل بهمن توسط خصوصی ها خریداری شد.

به این ترتیب تعداد ۵۴۶ میلیون و ۷۵۳ هزار و ۹۸۷ سهم ۵ شرکت دولتی به ارزش ۹۸۵ میلیارد و ۳۷۵ میلیون ریال در هفته منتهی به ۹ بهمن از طریق بورس اوراق بهادار به بخش غیر دولتی واگذار شد.

بر اساس این گزارش؛ تعداد ۲ هزار و ۲۴ سهم شرکت موتورسازان تراکتورسازی ایران از شرکتهای زیرمجموعه شرکت مادر تخصصی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به ارزش ۲ میلیون ریال و نیز تعداد ۶۹ هزار و ۳۴۰ سهم دو شرکت کابل سازی ایران و گروه بهمن از شرکتهای زیرمجموعه شرکت مادر تخصصی سازمان خصوصی سازی به ارزش ۱۲۷ میلیون ریال در مدت زمان یاد شده توسط بخش خصوصی خریداری شد.

همچنین تعداد ۲۲ میلیون و ۶۸۲ هزار و ۶۳۳ سهم بیمه آسیا به ارزش ۴۵ میلیارد و ۷۱۴ میلیون ریال و نیز تعداد ۵۱۴ میلیون سهم بلوکی بانک ملت به ارزش ۹۳۹ میلیارد و ۵۳۲ میلیون ریال به وکالت از سوی شرکت مادر تخصصی وزارت امور اقتصادی و دارایی در هفته آغازین یازدهمین ماه سالجاری از بدنه دولت جدا شد.

توزیع برگه های سود سهام عدالت باز نشستگان از طریق پیام کوتاه

دیر ستاد توزیع سهام عدالت استان تهران خبر داد: بازنشستگانی که در سال ۸۷ در شرکت های تعاونی عدالت شهرستان های تهران، کرج و ری عضو شده اند برای دریافت برگه های سود سهام عدالت خود کافی است پیام کوتاه ارسال کنند.

به گزارش سازمان امور اقتصادی و دارایی استان تهران تجلی پور گفت: بازنشستگان برای این کار شماره ملی سرپرست خانوار، نام و نام خانوادگی سرپرست خانوار و کدپستی یا آدرس پستی را بصورت دقیق و به ترتیب از طریق سیستم پیام کوتاه به این شرکت ها ارسال کنند. وی افزود: شماره پیام کوتاه ۹۹۶۳۱۰۱ مربوط به شرکت تعاونی سهام عدالت شهرستان تهران، شماره پیام کوتاه ۹۹۶۳۱۰۲ مربوط به شرکت تعاونی سهام عدالت شهرستان کرج و شماره پیام کوتاه ۹۹۶۳۱۰۳ مربوط به شرکت تعاونی سهام عدالت شهرستان ری است.

نگاه

تجارب خصوصی سازی در جهان

مشاهده تجارب خصوصی سازی در سایر کشورها حاکمیت اجرای سیاست های تعدیل ساختاری در چند سال گذشته با نسخه های صندوق بین المللی پول و بانک جهانی همراه بوده و یکی از مهمترین عوامل این مجموعه سیاستی فوق، واگذاری شرکت ها و کارخانجات دولتی به بخش خصوصی بوده است. خصوصی سازی به مفهوم فروش داوطلبانه شرکتها و موسسات دولتی توسط دولت به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی شناخته شده است که در اوایل دهه ۸۰ میلادی توسط انگلیس اجرا شد و پس از آن در بیش از ۱۰۰ کشور اجرا شد.

راهبردهای فوق دارای سه موضوع اصلی است که عبارتند از: رقابت، دخالت سیاسی و راهبری شرکت، رقابت به این شکل مطرح می شود که اگر خصوصی سازی بتواند رقابت را گسترش دهد موجب بهبود عملکرد بنگاه و تخصیص بهتر منابع شود.

دوم این که خصوصی سازی بدون تغییر در ساختار بازار می تواند مانع از این شود که سیاستمداران بتوانند از شرکتهای دولتی برای مقاصد سیاسی استفاده کنند. سوم این که راهبری شرکت با تغییر اهداف بنگاه همراه با تغییر انگیزه های مدیران و مالکان آن، سازمان متمرکز تر و کارآتری بوجود آید. لذا ملاحظاتی نظری مربوط به خصوصی سازی بنگاه های دولتی را به شکل زیر بیان می کنند:

اثرات خصوصی سازی به درجه شکست بازار بستگی دارد (هر جا که قدرت دولت در جریان نواقص بازار ضعیف تر است خصوصی سازی اثرات بیشتری دارد).

توانایی اعمال و اجرای کارآرادهای برای مالکیت خصوصی یا دولتی موثر است (عدم توانایی دولت در الزام معتبر به سیاست های مصوب به شکل معنی داری کارایی عملکرد و راهبری بنگاه های دولتی را کاهش می دهد).

ساختار مالکیت دولت بر سهولت دخالت دولت در عملکرد بنگاه موثر است (تا حدی که دخالت دولت در فعالیت بنگاه هزینه های بیشتری از منافعش داشته باشد مالکیت خصوصی بر مالکیت دولتی مرجح است). عمده ترین عامل ناکارایی شرکت های دولتی این است که بنگاه های ناموفق به منابع مالی دولت اتکا می کنند که منجر به قیود بودجه انعطاف پذیری می شود چرا که دولت به ندرت اجازه می دهد شرکت های بزرگ دولتی ورشکسته شوند.

در سطح کلان خصوصی سازی می تواند منجر به گسترش بازار کالاها و اوراق بهادار گردد.

اما شواهد حاصل از خصوصی سازی در کشورهای مختلف نشان می دهد انتظارات موردنظر از خصوصی سازی شرکت های دولتی برآورده نگردیده است. لذا برخی اعتقاد دارند دو درس مهم از تجربیات خصوصی سازی کشورهای مختلف می توان آموخت. یکی اینکه مالکیت خصوصی بخودی خود تفاوت ایجاد می کند و دوم آنکه، فرآیند و شیوه خصوصی سازی است که دستیابی به نتایج آنرا امکانپذیر می سازد و این تجربه برای بسیاری از کشورها و در بسیاری از رشته های فعالیت محقق شده است. این محققان براساس تجربیات جهانی، چارچوبی را برای تصمیم گیری در مورد فرآیند خصوصی سازی بنگاه های دولتی در یک صنعت ارائه می دهند و براساس آن در صنعتی که رقابتی است و محیط نهادی آن با مکانیزم های بازار سازگار است خصوصی سازی ساده تر است. در کشوری که محیط نهادی مطلوبی ندارد و بخش خصوصی ضعیف، بازار سرمایه کوچک و محدودیت منافع سرمایه گذاران بیرونی دارد فروش بنگاه های دولتی حتی در شرایط رقابتی نیز مشکل است. کشورهایی که خصوصی سازی فرآیندی را اجرا نموده اند، مانند روسیه، تورم بالا و کاهش در تولید ملی را تجربه کرده اند اما چین و ویتنام بدون خصوصی سازی فرآیند توانسته اند از رشد اقتصادی سریع و نرخ های تورم بسیار پایین تری در مسیر گذار بهره گیرند. ضمن آنکه مقایسه تجربیات کشورهای در حال گذار نشان می دهد در چه نواقص محیط نهادی حصول به نتایج گذار را تحت تاثیر قرار می دهد.